

Datum
5 juni 2020

Kenmerk
BBPZ/TvdV/RBos/20-047

vereniging van
woningcorporaties

Aan
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor VWS

Koningin Julianaplein 10
2595 AA Den Haag
Postbus 93121
2509 AC Den Haag

Onderwerp
AO Maatschappelijke Opvang, GGZ

088 233 37 00
aedes@aedes.nl
www.aedes.nl

KvK 40478218

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Op 8 juni spreekt u over de maatschappelijke opvang en GGZ. Daarbij hoort zeker de aanpak van dakloosheid. Dit vraagstuk is groot en Aedes is blij om te zien dat er in samenspraak met partijen als de VNG door de staatssecretarissen Blokhuis en Van Ark en minister Ollongren een plan van aanpak is gelanceerd om de dak- en thuisloosheid terug te dringen.

De aanpak van dak- en thuisloosheid

In het plan wordt onder meer 200 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de zorg aan en begeleiding van dak- en thuisloze mensen. Daarnaast is er onlangs 50 miljoen euro beschikbaar gekomen voor gemeenten uit het doorbouwpakket van de minister van BZK voor de bouw van woningen voor kwetsbare doelgroepen, waaronder dak- en thuisloze mensen.

In deze brief willen we het grote belang van zorg en begeleiding nogmaals onder uw aandacht brengen, evenals de uitkomsten van een onderzoek naar zorg en ondersteuning van kwetsbare personen in corporatiewijken. Tenslotte duiden we het belang van betaalbare locaties voor flexibele woningen, ook na de periode van 15 jaar als de flexibele woning een nieuwe locatie nodig heeft.

Wat is er nodig?

Zorg en begeleiding

Het is goed dat er in het plan een directe koppeling is gemaakt tussen de 200 miljoen euro en zorg en begeleiding. Wij vinden deze koppeling nog niet stevig genoeg en vragen u er bij het kabinet op aan te dringen dat er een garandeerde directe koppeling wordt gemaakt tussen het geld en de zorg en begeleiding. Het beschikbaar stellen van woonplekken zonder gegarandeerde zorg en begeleiding voor die mensen die het nodig hebben, maken het risico op recidive reëel, waardoor zowel de gehuisveste persoon als zijn omgeving nodeloos te maken krijgen met overlast gevende situaties.

Uit ons onderzoek veerkracht in corporatiebezit blijkt dat de meest kwetsbare personen te vaak ook in de meest kwetsbare wijken wonen. Het is duidelijk dat zorg en begeleiding daarom ook voor hen die dit nodig hebben, niet alleen ex-daklozen, gegarandeerd goed geregeld moet zijn en dat hier voldoende middelen voor beschikbaar zijn. Gemeenten, verhuurders en de mensen die het betreft moeten hier van op aan kunnen.

Zorg en ondersteuning kwetsbare mensen nu niet in orde

Aedes heeft door AEF onderzoek laten doen naar zorg en ondersteuning van kwetsbare personen in corporatiewijken en daaruit blijkt dat deze mensen veel te laat de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. 40% van de respondenten geeft aan dat er onvoldoende financiële middelen zijn voor zorg en ondersteuning. Het gaat hier dan met name om voldoende begeleiding vanuit de Wmo.

Juist nu er steeds meer psychisch kwetsbare mensen in de wijken wonen en instromen, is het noodzakelijk om een sterke ondersteuningsstructuur in te richten. Die is er nu nog onvoldoende. Er is een intensievere regie rond wonen en zorg nodig. De specialistische zorg die voorheen beschikbaar was voor mensen in een instelling, is nog niet in dezelfde mate beschikbaar voor mensen in de wijk. Terwijl deze zorg wel nodig is voor de mensen die thuis blijven wonen. De basis hiervan kan gelegd worden in wederkerige prestatieafspraken over wonen en zorg.

Eenvoud in ondersteuning, waakvlamfunctie moet terug

Van belang is dat de waakvlamfunctie weer terug komt in de wijk. Het is noodzakelijk dat mensen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving zorg en ondersteuning krijgen. Dat vraagt om een passende ondersteuningsstructuur. Dat begint bij een herkenbare, betrouwbare ondersteuner op wie mensen in een kwetsbare positie kunnen terugvallen als zij dat nodig hebben. Zonder dat ze steeds opnieuw een vraag hoeven te stellen of een intake hoeven te doorlopen.

Ook helpt het als omwonenden of professionals in de wijk een aanspreekpunt hebben die informatie kan delen met de juiste partijen en verzoeken om ondersteuning adequaat kan oppakken. *Outreaching* werken, waarbij actief op deze kwetsbare mensen afgestapt wordt, is een succesvolle manier om hieraan te werken. Deze 'waakvlamfunctie' is in het huidige zorgsysteem grotendeels afwezig.

Flexibele woningen

In het plan tegen dakloosheid wordt terecht aangegeven dat voor flexibele woningen "*het noodzakelijk is dat voldoende betaalbare locaties worden toegewezen, zowel bij de eerste plaatsing als bij herplaatsing van flexwoningen.*"

Helaas ontbreekt in het plan een duidelijke visie op hoe die betaalbaarheid voor flexibele woningen geborgd kan worden. Gesproken wordt over het ontwikkelen van een locatiescanner om in zetten. Maar de financiering van betaalbare locaties of het borgen daarvan is noodzakelijk bij het realiseren van flexibele woningen die in hun realisatie en exploitatie namelijk financieel niet aantrekkelijk zijn.

Aedes vraagt dat gemeenten locaties beschikbaar stellen en dat dit goed wordt geregeld. Gedacht kan worden om de 50 miljoen euro die nu beschikbaar wordt gesteld voor het doorbouwpakket ook open te stellen voor corporaties en daarnaast dat gemeenten garanties afgeven voor de herplaatsing van flexibele woningen, bijvoorbeeld in de prestatieafspraken.

Mocht u vragen hebben of nadere informatie willen, neemt u dan contact met mij op of met mijn collega Richard Bos (via r.bos@aedes.nl of 06-51926072).

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties

Tonny van de Ven
waarnemend voorzitter